

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen vuosi- sekä arviointisuunni- telman 2022-2023 ar- viointi

POLVIJÄRVI

Sisällys

1.	Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintayksiköt, lapsiryhmät, lapsi – ja henkilöstömäärät.....	2
2.	Johdanto	3
3.	Varhaiskasvatus ja esiopetus	4
3.1	Varhainen tuki	4
3.2	Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 käyttöönotto ja juurruttaminen.....	5
3.3	Toimintakulttuurin kehittäminen ja yhdenmukaistaminen	6
3.4	Yhdenvertaisuuden ja kulttuurisen moninaisuuden vahvistaminen	7
3.1.	Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki	7
3.2.	Vuorohoito ja loma-ajat.....	10
4.	Polvijärven varhaiskasvatuksen arviointisuunnitelma	10
	Laaturunko	10
	Muu arviointi	11
	Kehittäminen	12

1. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintayksiköt, lapsiryhmät, lapsi – ja henkilöstömäärät

Toimintamuoto	Kustannuspaikka	Toimintayksikkö	Lapsimäärä	Henkilöstömäärä	Esimies+veo
Päiväkodit	2081	Päiväkoti Peukaloinen Rinnetie 12 / Räätälintie 83700 Polvijärvi	60	14+2 av.	
	2086	Sotkuman päiväkotikoti Käsämäntie 6a 83750 Sotkuma	47	15+ 1 av.	
Sotkuman esiopetus	2086	Sotkuman päiväkotikoti Käsämäntie 6a 83750 Sotkuma	15 (14 täyd.)	2	
Perhepäivähoito	2082		4	1	
Vaparin esiopetus	2081	Vaparin esiopetus Räätälintie 6 83700 Polvijärvi	35 (27 täyd.)	5+1 av.	
Yhteensä (1.9.2022 tilanne)			lasta 161	henkilöä 37+ 4 av.	esimies+veo 3
AP/IP			35		

Toimintamuoto	Kustannuspaikka	Toimintayksikkö	Lapsimäärä	Henkilöstömäärä	Esimies+veo
Päiväkodit	2081	Päiväkoti Peukaloinen Rinnetie 12 / Räätälintie 83700 Polvijärvi	66 (täyttöaste 95%)	14+2 av.	
	2086	Sotkuman päiväkotikoti Käsämäntie 6a 83750 Sotkuma	52 (täyttöaste 74,5%)	15+1av.	
Sotkuman esiopetus	2086	Sotkuman päiväkotikoti Käsämäntie 6a 83750 Sotkuma	16 (14 täyd.)	2	
Perhepäivähoito	2082		4	1	
Vaparin esiopetus	2081	Vaparin esiopetus Räätälintie 6 83700 Polvijärvi	36 (30 täyd.)	5	
Yhteensä (31.5.2023 tilanne)			lasta 170	henkilöä 37+3av.	esimies+veo 3
AP/IP			38		

2. Johdanto

Polvijärven varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen vuosisuunnitelma sekä arviointisuunnitelma toimintakaudelle 2022–2023 täydentää Polvijärven varhaiskasvatussuunnitelmaa- ja Joensuun seudun esiopetussuunnitelmaa. 1.8.2022 käyttöön otettu Polvijärven varhaiskasvatussuunnitelma korvaa aiemman käytössä olleen Joensuun seudun varhaiskasvatussuunnitelman. Polvijärven varhaiskasvatussuunnitelman esioppilaita koskevat osuudet koskevat esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen osuutta. Pelkän esiopetuksen osalta on edelleen käytössä myös Joensuun seudun esiopetussuunnitelma.

Vuosisuunnitelmaan 2022–2023 on nostettu neljä ajankohtaista kokonaisuutta, jotka ovat varhainen tuki, uuden Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 käyttöönotto ja juurruttaminen, toimintakulttuurin kehittäminen ja yhdenmukaistaminen sekä yhdenvertaisuuden ja kulttuurisen moninaisuuden vahvistaminen. Vuosi- ja arviointisuunnitelma toimii henkilöstön toiminnan suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin työvälineenä. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteiseksi arvoiksi on sovittu luottamus, toimiva vuorovaikutus, tasa-arvo sekä turvallisuus ja joustavuus.

Toimintavuosille 2022–2023 olemme saaneet valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen. Lisäksi olemme seudullisessa yhteistyöhankkeessa, jossa olemme saaneet valtion erityisavustusta oppimisen tuen ja inklusion kehittämiseen varhaiskasvatukseen. Seudullisen hankkeen hallinnoijana on Liperin kunta. Nämä hankkeet ohjaavat keskeisesti toiminta- ja arviointisuunnitelmaamme.

Toiminnan järjestäjän vastuulla on toteuttaa varhaiskasvatuksen systemaattista arviointia KARVI:n eli kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen ohjeistuksen mukaisesti. Arviointityö on jatkuva prosessi, jota kehitetään siten, että arviointi ja arviointimenetelmät ovat käytössä varhaiskasvatuksen rakenne- ja prosessitekijöitä arvioitaessa kaikilla toiminnan tasoilla. Arvioinnin tulokset kirjataan tähän vuosi- ja arviointisuunnitelmaan toimintakauden päätteeksi ja toimitetaan sivistyslautakunnalle. Arviointitoiminnan tulokset tulee julkaista (Varhaiskasvatuslaki § 24, Perusopetuslaki § 21). Polvijärven kunta on valikoitunut kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun verrokkikunnaksi, jonka vuoksi arviointia tapahtuu myös sen tiimoilta.

3. Varhaiskasvatus ja esiopetus

3.1 Varhainen tuki

5000 VISIONÄÄRIÄ	5000 VIRITTÄJÄÄ	5000 VIESTIJÄÄ	5000 VASTUUNKANTAJAA
<i>Ideoidaan, kokeillaan, luodaan uutta ja laitetaan toimeksi</i>	<i>Kehitetään, kerätään kokemuksia, keskustellaan ja kuunnellaan</i>	<i>Jaetaan tarinoitamme ja viedään viestiä eteenpäin</i>	<i>Otetaan vastuuta, huolehditaan itsestämme ja ympäristöstämme, Tehdään yhdessä!</i>
<p>Sitoudumme yhdessä kehittämään ja toteuttamaan varhaisen tuen tavoitteita ja menetelmiä osaksi vahvaa peruspedagogiikkaa.</p> <p>Kehitämme oppimisympäristöjämme tukemaan lasten yksilöllistä oppimista ja kehitystä: tavaroilla selkeät paikat, niitä ei ole liikaa ja ne ovat ehjiä</p> <p>Vahvistamme kuvien ja tukiviittomien käyttämistä mm. toiminnanohjailun tukena ja kaveritaitoja harjoiteltaessa</p> <p>Toimintamme perustuu positiiviseen pedagogiikkaan ja sensitiivisen vuorovaikutuksen luomiseen.</p>	<p>Vahvistamme ymmärrystämme kolmitasoisesta tuesta: yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki.</p> <p>Teemme jatkuvaa havainnointia, arviointia ja kehittämistä ja kiinnitämme huomiota dokumentointiin.</p> <p>Hyödynnämme veojen asiantuntijuutta tuen prosesseissa ja muutoksiin perehtymisessä sekä sisäisissä koulutuksissa.</p> <p>Jaamme kokemuksiamme ja perehdymme tukitoimien systemaattisen arvioinnin kehittämiseen ope-, eskari-, viskaritiimeissä</p> <p>Keräämme systemaattisesti palautetta lapsilta ja lasten huoltajilta.</p>	<p>Tiedotamme lasten huoltajia varhaisen tuen tavoitteista ja menetelmistä sekä varhaiskasvatuslain tukeen liittyvistä muutoksista.</p> <p>Esiopetuksen henki löstö perehtyy oppilashuollon ja pedagogisen tuen vuosisuunnitelmaan ja käytäntöihin.</p> <p>Kehitämme tiimien välistä yhteistyötä mm. hyödyntämällä tehokkaammin henkilöstön osaamista ja vahvuuksia eri osa-alueilla.</p>	<p>Vahvistamme lasten osallisuutta, yhdenvertaisuutta, oppimista, hyvinvointia ja tasa-arvoa inklusiivisin periaattein yksilölliset tarpeet huomioiden.</p> <p>Kehitämme ja ylläpidämme omaa ammatillista osaamistamme: hyödynnämme tehokkaammin yksiköihin hankittua ammattikirjallisuutta ja koulutuksiin osallistumista etäyhteyksin</p> <p>Kehitämme moniammatillista yhteistyötä (neuvola, terveys- ja sosiaali- sekä terapiapalvelut)</p> <p>Teemme tiivistä yhteistyötä seudullisesti: mm. tuen päiväkahvit, koulutukset, esihenkilöiden tapaamiset</p>

Arviointi

Olemme yhdessä kehittäneet ja toteuttaneet varhaisen tuen tavoitteita sekä menetelmiä hyödyntäen veojen vahvaa asiantuntijuutta. Ymmärryksemme kolmitasoisesta tuesta on vahvistunut. Kuvien ja tukiviittomien säännönmukainen käyttäminen vaatii vielä vahvempaa sitoutuneisuutta meiltä kaikilta. Myös erilaisten oppimisympäristöjen rakentaminen/hyödyntäminen vaatii edelleen jatkuvaa havainnointia ja kehittämistä. Lasten huoltajat toivovat meiltä vieläkin avoimempaa ja tiiviimpää yhteistyötä lasten tuen asioissa. Olemme onnistuneet vahvistamaan positiivista pedagogiikkaa ja sensitiivistä vuorovaikutustamme. Olemme ylläpitäneet ja kehittäneet ammatillista osaamistamme ajankohtaisen am-

mattikirjallisuuden sekä monipuolisten koulutusten avulla. Lisäksi hyvät ja toimivat palaverirakenteemme ovat vahvistaneet yhteistä pedagogista toimintaamme sekä tukenut jokaisen ammatillista osaamista. Meidän tulee edelleen kehittää moniammatillista yhteistyötä (neuvola yms.) vahvistamaan lapsen edun mukaisuutta. Seudullisesti olemme tehneet yhteistyötä yhteisen hankkeen myötä mm. tuen päiväkahvit. Esihenkilö teki tiivistä yhteistyötä seudullisesti koko toimintakauden ajan. Esiopetuksen oppilashuollon ja pedagogisen tuen vuosisuunnitelma toteutui suunnitellusti.

3.2 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 käyttöönotto ja juurruttaminen

5000 VISIONÄÄRIÄ	5000 VIRITTÄJÄÄ	5000 VIESTIJÄÄ	5000 VASTUUNKANTAJAA
<i>Ideoidaan, kokeillaan, luodaan uutta ja laiteetaan toimeksi</i>	<i>Kehitetään, kerätään kokemuksia, keskustellaan ja kuunnellaan</i>	<i>Jaetaan tarinoitamme ja viedään viestiä eteenpäin</i>	<i>Otetaan vastuuta, huolehditaan itsestämme ja ympäristöstämme, Tehdään yhdessä!</i>
<p>Tuomme Vasun uusia asioita yhteiseen keskusteluun ja pohdintaan.</p> <p>Tuomme myös Esiopetussuunnitelman uudet liitteet/määräykset yhteiseen keskusteluun ja pohdintaan.</p>	<p>Käsitlemme Vasun teemoja suunnitelmallisesti sekä ope-, viskari-, eskari- että tiimi-palaverissa ja koko henkilöstön koulutuksissa.</p>	<p>Tiedotamme lasten huoltajia varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja varhaiskasvatustulain keskeisistä muutoksista. Muun muassa vanhempainilloissa, vanhukskeskusteluissa</p> <p>Teemme näkyväksi lapsille ja huoltajille sekä muille tiimeille vasun oppimisen alueiden ilmentymistä päivittäisessä toiminnassa.</p>	<p>Huolehdimme jokainen omalta osaltamme, että perehdyimme ja sitoudumme uuden Vasun perusteiden sisältöön ja yhdessä laatimaamme Polvijärven varhaiskasvatussuunnitelmaan.</p> <p>Otamme selkeämmin käyttöön vasun termit myös esim. viikkotiedotteissa ja tavoitteiden kirjaamisessa sekä puheissa.</p>

Arviointi

Toimintamme on toteutunut varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden 2022 ja esiopetussuunnitelman mukaisesti. Toimintaamme on tehty näkyväksi erilaisin menetelmin lasten huoltajille mm. viikkosuunnitelmat, kuvat, tiedotteet, keskustelut. Yhteistä keskustelua ja pohdintaa tulee jatkossa syventää.

3.3 Toimintakulttuurin kehittäminen ja yhdenmukaistaminen

5000 VISIONÄÄRIÄ	5000 VIRITTÄJÄÄ	5000 VIESTIJÄÄ	5000 VASTUUNKANTAJAA
<i>Ideoidaan, kokeillaan, luodaan uutta ja laiteetaan toimeksi</i>	<i>Kehitetään, kerätään kokemuksia, keskustellaan ja kuunnellaan</i>	<i>Jaetaan tarinoitamme ja viedään viestiä eteenpäin</i>	<i>Otetaan vastuuta, huolehdataan itsestämme ja ympäristöstämme, Tehdään yhdessä!</i>
<p>Kokeilemme monipuolisia työtapoja, uskallamme haastaa itseämme.</p> <p>Haemme uusia ratkaisuja oppimisympäristöihin.</p> <p>Huomioimme toiminnassamme lasten mielenkiinnonkohteita, aloitteita ja ideoita.</p> <p>Perehdymme erilaisiin reflektointityökaluihin, etsimme omalle tiimille sopivimmat ja kehitämme reflektoinnin systemaattista käyttöä.</p> <p>Sovimme vasukeskusteluihin selkeän rakenteen, jossa huomioimme lapsen ja huoltajien osallistamisen.</p>	<p>Pidämme huolta säännöllisistä palaveri- ja keskustelukäytännöistä mahdollistamalla koko työyhteisön osallistumisen yhteisiin suunnitelmiin ja tapoihin toimia.</p> <p>Olemme valmiita kehittämään toimintatapojamme, hyödyntämään uusien työntekijöiden tuoretta näkemystä ja koulutusta, unohtamatta hyväksi osoittuneita, perinteisimpiäkin toimintamalleja.</p> <p>Lasten ja huoltajien osallistaminen; lapsille toiminnallisin menetelmien sekä vasuihin osallistumalla, huoltajille vasu-/oppimiskeskustelut, vanhempainillat, webropol-kysely</p>	<p>Hyödynnämme henkilöstön vahvuuksia ja osaamista kouluttamalla toinen toistamme.</p> <p>Valjastamme henkilöstön vahvuudet vielä paremmin käyttöön. Osoitamme toiminnassamme ja puheissamme arvostuksen ja kunnioituksen omaa ja toisten osaamista kohtaan.</p> <p>Käytämme loma-aikojen päivystysajat hyödyksi jakamalla hyviä käytänteitä keskenämme.</p> <p>Jaamme hyväksi todettua materiaalia, menetelmiä ja käytyjen koulutusten antia aktiivisesti myös toisten tiimien käyttöön.</p>	<p>Kehitämme ammatillista osaamista erilaisissa yhteistyöverkostoissa.</p> <p>Arvioimme omaa toimintaamme reflektoidulla, yhteisillä keskusteluilla ja saadun palautteen perusteella.</p> <p>Huolehdimme yhteisten tilojen siisteydestä, tarvaroiden huolellisesta käytöstä ja paikoilleen laittamisesta.</p>

Arviointi

Olemme kokeilleet monipuolisia työtapoja uskaltaen haastaa itseämme ja toisiamme. Avoin keskustelukulttuurimme on mahdollistanut yhteisten toimintatapojen löytämisen ja yhdessä kehittämisen. Olemme huomioineet toiminnan suunnittelussa lasten mielenkiinnonkohteet ja aloitteet. Meidän tulee osata hyödyntää henkilöstön vahvuuksia vielä enemmän ja systemaattisemmin. Reflektoimme työtämme jatkuvasti, mutta sitäkin tulee kehittää systemaattisemmaksi ja näkyvämmäksi. Vasukäytänteet ovat meille selkeät, jossa olemme huomioineet lapsen ja huoltajien osallistamisen.

3.4 Yhdenvertaisuuden ja kulttuurisen moninaisuuden vahvistaminen

5000 VISIONÄÄRIÄ	5000 VIRITTÄJÄÄ	5000 VIESTIJÄÄ	5000 VASTUUNKANTAJAA
<p><i>Ideoidaan, kokeillaan, luodaan uutta ja laiteetaan toimeksi</i></p> <p>Varmistamme kaikkien lasten näkemysten, mielipiteiden ja ideoiden huomioon ottamisen toiminnassa.</p> <p>Emme ylläpidä stereotyyppisiä sukupuolirooleja, vaan hyväksymme jokaisen lapsen oman kokemuksen/tuntemuksen omasta olemisestaan. Kiinnitämme tähän tietoisesti huomiota.</p> <p>Tuemme lasten vertaisuuksia ja yhteisön hyvinvointia.</p>	<p><i>Kehitetään, kerätään kokemuksia, keskustellaan ja kuunnellaan</i></p> <p>Rohkaisemme ja mahdollistamme kaikille lapsille omien aloitteiden ja valintojen tekemisen sekä ohjaamme toisten kuuntelemiseen ja mielipiteiden huomioimiseen.</p> <p>Opettelemme lasten kanssa tunnistamaan ja ratkaisemaan ristiriitoja rakentavasti.</p> <p>Emme salli kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää missään tilanteissa.</p>	<p><i>Jaetaan tarinoitamme ja viedään viestiä eteenpäin</i></p> <p>Teemme toimintaamme näkyväksi huoltajille ja kaikille muillekin tahoille, esim. viikkotiedotteet, sosiaalinen media</p> <p>Teemme yhteistyötä eri tahojen kanssa, mm. kunnan eri toimialat, neuvola, sosiaalipalvelut, kirjasto, vapaa-aikatoimi, terapeutit</p>	<p><i>Otetaan vastuuta, huolehditaan itsestämme ja ympäristöstämme, Tehdään yhdessä!</i></p> <p>Pidämme huolta koko yhteisön fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta.</p> <p>Sitoudumme Mini-Verso-menetelmän käyttöön.</p> <p>Sitoudumme Kiusaamisenehkäisy-suunnitelmaan.</p> <p>Suhtaudumme arvostavasti ja kunnioittavasti lasten, huoltajien ja henkilöstön erilaisiin näkemyksiin, kokemuksiin, mielipiteisiin ja katsomuksiin.</p>

Arviointi

Olemme suhtautuneet arvostavasti ja kunnioittavasti lasten, huoltajien ja henkilöstön erilaisiin näkemyksiin, kokemuksiin, mielipiteisiin ja katsomuksiin. Olemme pystyneet luomaan vaikeillekin keskusteluille turvallisen ilmapiirin. Olemme puuttuneet kiusaamiseen, mutta jatkossa meidän on panostettava vielä enemmän jokaisen ryhmän ryhmäytymiseen, ryhmädynamiikkaan ja kaveritaitoihin. Jokaisella lapsella tulee taata turvallinen varhaiskasvatustilanne.

3.1. Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki

Kunnassa on yksi vakituinen kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo). Valtion erityisavustuksen turvin meillä jatkaa työskentelyään 31.12.2022 saakka toinen veo. Tämän lisäksi hanketyötä tekee kirkonkylän esiopetuksessa 7h/vk myös yksi erityisopettaja. Hän työskentelee muuan ajan perusopetuksessa.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa työskentelevien erityisopettajien keskinäinen työnjako on sovittu tarpeiden mukaisesti. Lukuvuonna 2022–2023 esikoululaisia on paljon; kirkonkylällä 36 ja Sotkumassa 15, ja heistä valtaosa osallistuu myös esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen. Erityisopetuksen lisävahvistusta ja panostusta tarvittiin kirkonkylälle nimenomaan esiopetukseen, koska tiedossa oli useita erityisen ja tehostetun tuen

tarvitsijoita. Tuen tarpeet painottuvat käyttäytymisen ja sosioemotionaalisten taitojen tukemiseen sekä puheopetukseen. Ilman valtion avustuksen turvin saatua lisäresurssia ei yhden vakituisen veon työaika riittäisi tuen tarpeiden huomioimiseen ja riittävän tuen tarjoamiseen.

Tuen tarpeet alle 6-vuotiaiden varhaiskasvatuksessa painottuvat myös käyttäytymisen, sosioemotionaalisten taitojen sekä kielenkehityksen tukemiseen. Siellä jatketaan edellisen toimintakauden tapaan mm. hoiva- ja vuorovaikutusleikkiryhmien sekä tarinatiimien toimintaa. Toimintakauden 2022-23 ajan hanketyötä tekee myös yksi varhaiskasvatuksen sosionomi, jonka työ painottuu alle 3-vuotiaiden pedagogiikkaan.

Erityisopetus sisältää sekä toimintaa lasten kanssa että henkilöstön konsultaatiota. Sotkuman esiopetuksen osalta erityisopetuksen osuus painottuu konsultaatioon, josta vastaa vakituinen veo. Siellä ei enää ole käytössä koulun erityisopettajan resurssia.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on käytössä kolmitasoinen(-portainen) tuki: yleinen, tehostettu ja erityinen. Käytäntönä sekä varhaiskasvatuksessa että esiopetuksessa on ollut, että tarvittava tuki järjestetään lapselle siihen ryhmään, jossa hän on, erillisiä pienryhmiä tai ns. integroituja ryhmiä meillä ei ole. Joillekin lapsille pienempi ryhmä olisi kuitenkin parempi vaihtoehto.

Varhaiskasvatukseen tulleet muutokset 1.8.2022 velvoittavat toiminnan järjestäjiä entistä vahvemmin huomioimaan lapsen tarvitseman tuen. Lakimuutokset vaikuttavat mm. riittävien erityisopetuksen resurssien turvaamiseen ja tuesta tehtäviin hallinnollisiin päätöksiin varhaiskasvatuksessa ja esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa. Lain muutosten myötä tehostetun ja erityisen tuen sekä yleisen tuen tukipalveluista tulee tehdä hallintopäätökset, aiemmin näin ei ollut. Päätökset tekee varhaiskasvatuspäällikkö ja valmisteluista vastaava veo. Tämä velvoite lisää sekä varhaiskasvatuspäällikön että veon työmäärää.

Uuden lain vaatimusten sekä lasten kasvavan tuen tarpeen vuoksi kunnan nykyinen vakituinen resurssi varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen erityisopetuksessa, eli yksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja, ei ole riittävä turvaamaan lasten oikeutta lakisääteisen tuen saamiseen.

Lainsäädäntö ei ole tällä hetkellä yhtenäinen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tukeen liittyvien päätösten suhteen. Nämä eroavaisuudet näkyvät päätöksenteossa silloin, kun lapsi osallistuu esiopetuksen lisäksi myös täydentävään varhaiskasvatukseen. Silloin lapselle tulee tehdä kahden eri lain määrittämät tuen hallinnolliset päätökset.

- Jos esioppilas tarvitsee erityistä tukea, tulee hänelle tehdä esiopetuksen osalta perusopetuslain mukaisesti erityisen tuen päätös ja täydentävän varhaiskasvatuksen osalta varhaiskasvatuslain mukaisesti erityisen tuen päätös. Molemmat päätökset tekee varhaiskasvatuspäällikkö.
- Jos esioppilas tarvitsee tehostettua tukea, tulee hänelle tehdä esiopetuksen osalta perusopetuslain mukaisesti tehostetun tuen päätös, tämän tekee monialainen pedagoginen tukiryhmä. Tämän lisäksi hänelle tulee tehdä täydentävän varhaiskasvatuksen osalta varhaiskasvatuslain mukaisesti tehostetun tuen päätös. Tämän päätöksen tekee varhaiskasvatuspäällikkö.

- Jos esioppilas tarvitsee yleisen tuen tukipalveluita, ei hänelle tarvitse tehdä esiope- tuksen osalta perusopetuslain mukaista hallintopäätöstä. Täydentävän varhaiskas- vatuksen osalta hänelle tulee tehdä varhaiskasvatuslain mukaisesti päätös yleisen tuen tukipalveluista. Päätöksen tekee varhaiskasvatuspäällikkö.

Näitä eroavaisuuksia ja niiden päätöksentekoprosessia on kuvattu tarkemmin Polvijärven varhaiskasvatussuunnitelmassa 2022. Nämä lain velvoitteet lisäävät merkittävästi sekä päätöksiä tekevän varhaiskasvatuspäällikön että esityksiä valmistelevan veon työtä.

Varhaiskasvatuslaki määrittää myös sen, että tehostetun ja erityisen tuen lapset tulee huo- mioida lapsiryhmän koossa tai henkilöstörakenteessa. Polvijärven kunnassa erityisen tuen lapset huomioidaan lisäkertoimella Daisy-ohjelmassa. Henkilöstöresurssiakin on pystytty jossain määrin lisäämään. Päiväkotien pitkät aukioloajat kuitenkin sitovat osan lisäresurs- sista, eikä lisähenkilöstö ole tuolloin käytettävissä suurimman tarpeen aikana.

Varhaiskasvatuslain muutosten myötä vahvistui lapsen oikeus saada riittävää, oikein koh- dennettua ja oikea-aikaista tukea. Tuen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa kes- keistä on yhteistyö perheiden kanssa. Sekä varhaiskasvatuksessa että esiopetuksessa käy- dään keskustelut perheiden kanssa syksyisin ja keväisin, tarvittaessa useammin. Keskuste- luissa sovitaan yhteiset tavoitteet, toimenpiteet ja menetelmät ryhmän ja sen henkilöstön toiminnalle lapsen tukemiseksi.

Varhaiskasvatuslaki oikeuttaa huoltajia tekemään tarvittaessa muistutuksen varhaiskasva- tustoiminnan järjestäjälle, jos he ovat tyytymättömiä varhaiskasvatuksen laatuun tai siihen liittyvään kohteluun. Työntekijöitä laki velvoittaa tekemään ilmoituksen varhaiskasvatus- toiminnan järjestäjälle, jos he huomaavat epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan lapsen varhaiskasvatuksen toteuttamisessa. Muistutukset ja ilmoitukset tulevat varhaiskasvatus- päällikölle käsiteltäväksi.

Arviointi

Varhaiskasvatuksen ja esiope tuksen erityisopetukseen saatiin vahvistusta, kun 1.2.2023 alkaen vaki- naistettiin toinen varhaiskasvatuksen erityisopettajan (veo) toimi, johon valittiin aiemmin hankera- halla työskennellyt veo Terhi Mäkitalo. Lisäksi yhdellä varhaiskasvatuksen opettajalla, Jonna Piiraisella, on myös varhaiskasvatuksen erityisopettajan kelpoisuus ja hänen osaamistaan on voitu hyödyntää Sotkuman päiväkodissa. Vaparin esiope tuksessa erityisopetus on toteutunut suunnitelman mukaisesti vakituisen veon, Minna Pirosen ja hankerahoituksella työskentelevän erityisopettajan, Terhi Kohosen toimesta.

Hanketyössä ollut varhaiskasvatuksen sosionomi Mari Haaranen on työskennellyt suunnitelman mu- kaisesti pääasiassa alle 3-vuotiaiden lasten kanssa molemmissa päiväkodeissa. Hän on ohjannut tunne- taito- ja vuorovaikutusleikkiryhmiä, joissa on yhtenä osa-alueena ollut laulupiirtäminen. Toiminta on toteutunut pienryhmissä (2-4 lasta). Toiminnassa on painottunut laulaminen, loruttelut ja tarinat sekä kuvallinen ilmaisu. Tuokioilla on ollut selkeä rakenne, esim. alkulaulu ja loppurentoutus.

Veo Terhi Mäkitalo on ohjannut päiväkotia Peukaloisessa edellisvuoden tapaan vuorovaikutusleikkiryh- miä ja tarinaiimiä. Toimintamuoto on osittain tullut myös ryhmien oman henkilöstön toteuttamaan pedagogiikkaan. Sotkumassa työn painopiste on siirtynyt kevätpuolella esiope tusryhmään.

Veo Minna Pirosen työ on painottunut Vaparin esiope tusryhmään ja päiväkotia Peukaloiseen.

Tuen lainsäädäntöön tulleiden muutosten myötä erityisopettajien aikaa on ryhmissä työskentelyn li- säksi mennyt paljon hallintopäätösten valmisteluun. Uudet muutokset ovat vaatineet myös henkilös- tön perehdyttämistä ja vastuiden selkiyttämistä tuen prosessien toteuttamisessa. Saatu lisäresurssi on ollut tarpeen.

3.2. Vuorohoito ja loma-ajat

Vuorohoidolla tarkoitetaan ilta-, yö - ja viikonloppuhoitoa ja sitä järjestetään vain huoltajien työstä tai opiskeluista johtuen kirkonkylällä päiväkotiki Peukaloisessa. Vuorohoidon tarve vaihtelee.

Loma-aikoina (kesä-, syys- ja talvilomat) toiminta keskitetään Sotkumaan tai kirkonkylälle päiväkotiki Peukaloiseen. Varhaiskasvatuksen tarve kartoitetaan huoltajilta Daisy-ohjelman kautta noin 1kk ennen loma-ajan kohtaa.

Muistutamme huoltajia siitä, että lapsen oikeuksissa mainitaan myös lapsen oikeus riittävään lomaan toimintakauden aikana.

Arviointi

Vuorohoidon tarve on ollut vähäistä. Heinäkuussa toiminta keskitettiin päiväkotiki Peukaloiseen ja jouluna (vkot 52 ja 1) toiminta keskitettiin Sotkuman päiväkotikiin. Huoltajat ovat käyttäneet Daisy-järjestelmää todella hyvin sekä ilmoittaneet loma-aikojen hoidontarpeet määräaikaan mennessä. Tämä on sujuvoittanut tarvittavan resurssin järjestämisestä. Jokaiselle lapselle on järjestynyt lomaa toimintakauden aikana.

4. Polvijärven varhaiskasvatuksen arviointisuunnitelma

Arviointi on jatkuva prosessi, jota toteutetaan läpi toimintakauden eri tasoilla ja mittareilla. Keskeiset tulokset kirjataan nähtäväksi toimintakauden jälkeen tähän asiakirjaan.

Mitä	Kuka/ketkä	Milloin
Arviointiraportin kokoaminen	Varhaiskasvatuksesta vastaava viranhaltija yhdessä koko henkilöstön kanssa Arviointiraporttiin kootaan: <ul style="list-style-type: none"> • Vuosisuunnitelmien arviointien koonnit • Lapsilta, huoltajilta ja yhteistyötahoilta saatujen ja kerättyjen palautteiden keskeiset asiat • muut keskeiset laadulliset arviointitiedot 	vuosittain
Arviointiraportin julkaisu	Varhaiskasvatuksesta vastaava viranhaltija/esittelijä vie arviointiraportin ja suunnitellut kehittämistoimet tiedoksi sivistyslautakunnalle	vuosittain

Laaturunko

Mitä	Kuka/ketkä	Milloin
------	------------	---------

Laaturunko/ kunta	Jokainen taso omalta osaltaan	vuosittain
Arviointitiedon kerääminen	Lapsilta, lasten huoltajilta, yhteistyötahoilta	Vuosittain
Laaturunko/ kunta aineiston analyysi kehittämistyön pohjaksi	Edu-tiimi	Vuosittain
Mitä	Kuka/ketkä	Milloin
Seututaso	Seudullinen ohjausryhmä valitsee seudullisen kehittämiskohteen	huhti-toukokuu
Kuntataso Arviointikriteerien laatiminen, valinta ja tiedon keruu	Edu-tiimi valitsee kuntakohtaiset kehittämiskohteet	vuosittain
Yksikkötaso	Arviointitieto kerätään laaturunkoon pohjautuen, seudullisesti sovitulla tavoilla (havainnointi) sekä mahdollisesti seudullisesti tai kuntakohtaisesti valituilla tarkentavilla mittareilla.	Jatkuva, laaturunko 1-2krt/vuosi
Vuosisuunnitelman arviointi	Varhaiskasvatuspäällikkö, edu-tiimi sekä ryhmät	välisarviointi joulukuu
Ryhmätaso	Arviointitieto kerätään laaturunkoon pohjautuen sekä mahdollisesti seudullisesti tai kuntakohtaisesti valituilla mittareilla.	Jatkuva arviointi
Ryhmävasun arviointi	Varhaiskasvatuksen opettaja/ varhaiskasvatuspäällikkö. Arviointiin osallistuu koko tiimi.	Jatkuva arviointi
Yksilötaso	Arviointitieto kerätään laaturunkoon pohjautuen sekä mahdollisesti seudullisesti tai kuntakohtaisesti valituilla mittareilla.	Jatkuva arviointi
Lapsen vasun arviointi	Varhaiskasvatuksen opettaja /veo vastaa. Arviointiin osallistuu lapsi, huoltajat ja koko tiimi	Jatkuva arviointi, vasukeskustelun yhteydessä vähintään 1krt/vuosi

Muu arviointi

Laadullinen arviointi
<ul style="list-style-type: none"> • Kunnan omat kyselyt ja palautteet • Eri palautejärjestelmien kautta saatu ja kerätty palaute • muilla tavoin kerätty tieto
Määrällinen arviointi
<ul style="list-style-type: none"> • Kuntakohtainen järjestelmä (DAISY, VARDA- ja KOSKI-tiedot)

Kehittäminen

Arviointiraportin pohjalta nostetaan esille

1. Kunnan varhaiskasvatuksen vahvuudet, joita pyritään ylläpitämään ja vahvistamaan kaikilla tasoilla
2. Valitaan kehittämiskohteet, joille laaditaan arviointikriteerit ja mittarit (arviointimalliin pohjautuen)

Sekä laaditaan suunnitelma jatkuvan kehittämisen ja arvioinnin prosessin mukaisesti.

Arviointi

Arviointia toteutettiin suunnitelmallisesti monin eritavoin eri tasoilla. Arviointituloksia tehtiin näkyviksi sekä hyödynnettiin toiminnan kehittämisessä. Arviointisuunnitelmaa tulee arvioida uudelleen ja tarvittaessa uudistaa.

Laadittu yhteistyössä varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa.

Polvijärvi 4.9.2023
Varhaiskasvatuspäällikkö
Mari Hyytiä